

Giderek Dindarlaşılan ve Muhafazakarlaşan Türkiye'nin Sorumlusu Kim?

İçeriği Yazan: [Gamze GÜNGÖRMÜŞ KONA](#) [1] Zaman: Çar, 09/05/2012 - 01:07

Saptama I : “Madem Giderek Yobazlaşıyoruz, Yobazlaştıran Bu İktidara Bu Teveccüh Niye?”

Özellikle AK Parti'nin iktidara geldiği 2002 tarihindenbu yana kendisini “laik”, “kemalist” olarak tanımlayan kitleler tarafından “laiklik ve Kemalizm tehdit altında” vurgusu sıklıkla gündeme taşındı.

Ak Parti hükümetinin dinin siyasal, toplumsal ve bireysel alanlardaki gücünü artırmayı hedefleyen tüm uygulamaları ile bu tezi/saptamayı/endişeyi destekleyici çokyönlü politikalar uyguladığı ve stratejiler geliştirdiği tartışma kabul etmez. Ancak, şu husus da akıllarda hep tutulmalıdır ki herhangi bir siyasal iktidarın herhangi bir politikasının ya da stratejisinin herhangi bir toplumda siyasal, toplumsal ve bireysel çokkatmanlı ve güçlü bir karşılık bulabilmesi o toplumu oluşturan kesimlerin bu politika ya da stratejiye destek vermesi, benimsemesi anlamına gelmektedir. Diğer basit deyişle; Ak Parti hükümetinin 2002 yılından bu yana izlemekte olduğu “dindar”, “muhafazakar” politikalar Türk toplumu tarafından büyük bir teveccühle karşılanmış olacak ki her defasında oy oranını artırarak iktidarını pekiştirmiştir.

Saptama II : Toplum Giderek Dindarlaştıran İktidar mı, Yoksa Toplum Bu Kıvama Getiren Pay Sahipleri mi?/ Hangisi Daha Sorumlu?

Saptama I, akıllara ziyan değil de gerçek bir saptama ise,ki somut veriler bu saptamanın gerçek olduğunu gösteriyor, o halde bir diğer saptama da şu olmalıdır : Kemalizmin ve Laikliğin tehdit altında olduğu düşüncesini güçlendiren yegane unsur Ak Parti hükümeti midir? Toplum bu denlidindar olmaya sevk eden, muhafazakarlaştıran, bilim ve akılcılıktan uzaklaştıran, her daim ve her şey karşısında tevekkül kılan, kolaycılığa sevkeden, bireyselleşmesini engelleyen, kendinden olmayan din ve ırk mensuplarını ötekileştiren kısaca dinin, Allahın, Peygamberin dışında hemen herşeye vebunları benimsemeyen hemen herkese uzak duran ve kabul etmeyen bu halkın bu hale gelmesinde tek, tek olmasa dahi başlıca kabahatli Ak Parti zihniyetideğil, Ak Parti zihniyetinin/icraatlarının bu denli kolay kabullenilmesinisağlayan toplumsal dokuyu 1923'ten bu yana hazırlamış olan diğer “zanlı” unsurlardır.

Saptama III : İğne Görece Daha Az Suçlulara, Çuvaldız Tam da Kendimize

Yazının ana fikrini de oluşturan III. Saptama kapsamında;giderek dindarlaşılan, giderek muhafazakarlaşan, giderek Kemalizm'den velayetlikten uzaklaşan Türk toplumunun bu kıvama gelmesinde başlıca sorumluluktaşıyan ya da pay sahibi olan unsurlar açıklanacaktır.

1.Cumhuriyet Dönemi Uygulamaları – Kraldan Çok Kralcılar:

Cumhuriyet reformistleri reformları tek bir seçkinler grubuna bağlı kılarak, tarz olarak otoriter, tepeden inme, halktan kopuk, veelitist biçimde uyguladılar, sadece halktan tepki aldılar; Reformistler,Kemalizmi ve laikliği bir dünya görüşü olarak değil bir devlet siyaseti olarak dikte ettirmeye çalıştılar; Cumhuriyet reformistleri “halk İslamı”nın başörtüsü, sarık, takke, şalvar, çarşaf gibi görünür sembollerine karşı mücadele verdiler, sonra da doğal olarak bugeleneksel sembollerini elinden alınan halk reformistlere düşman oldu; İslam dinigibi toplumsal, siyasal ve hukuki, her alana nüfuz etmiş bir yapı Cumhuriyet reformistlerinin yaptığı gibi bir anda al aşağı edilmemeliydi; Reformistler tarafından din, çağdaşlaşma çabaları kapsamında geriletici bir unsur olarak kabul edildi ve hedef seçildi; Yerine bir alternatif sunulmaksızın din, toplumsal ve siyasal yönden güçsüzleştirilmeye çalışıldı; Cumhuriyet Dönemi'ne dek 600 yıl siyasal, sosyal ve bireysel alanlarda belirleyici olan din, Cumhuriyet Dönemi ile birlikte yerine alternatif sunulmaksızın en arkalara itildi, yerine batıdan alınan yeni değerler manzumesi siyasal ve toplumsal alanlara yedirilmeye çalışıldı; Dinyerine kendisine ait olmayan değerler bütünüyle karşılaşılan halk ise bu “başkasından yüklenen yapma değerlere” tavrı aldı; Cumhuriyet, dine alternatif bir ideolojiyi ancak ekonomik bazlı hür

teşebbüs girişimi ile sağlayabilirdi(katolikliği tasfiye etmeksizin protestanlığı sunan Avrupa gibi), yapamadı;Devletin ekonomiye ilişkin egemen tavrı, bir orta sınıf-burjuvazi-yaratamadı;Böylece toplumda din'in haricinde halka bir alternatif ideoloji sunulamadı; Buen iyi şekilde ekonomik temelli bir alternatif ideoloji ile yapılabılırdı,yapılamadı, din tek ideoloji/belirleyici olarak kaldı.

2. İslam Dini – Çok Katmanlı Güç:

Din Türkiye'nin muhafazakarlaşmasında suçlu değil, yanlışlaşılmasın, doğası, niteliği gereği zaten belirleyici ancak kimi, ne zaman venasıl belirleyeceği ve güç katacağı ise ancak siyasi iktidarın alacağı tavır karşısında netlik kazanıyor yoksa hep varve güçlü; Otoriterleşmesi, yegane belirleyici olması ise iktidarın kendisinesunduğu imkan dahilinde netleşiyor, aynen içinden geçtiğimiz süreçte görüldüğüüzere; Türkiye'ye özgü, siyasi iktidar yönlendirmesinden uzak, sade bir "din"olgusu tahlilinde din için şunlar söylenebilir :

Müslümanlık, Hristiyanlık gibi uhrevi ve dünyevikıvamında bir ayırımı bünyesinde barındırmaz, hem vicdanları ilgilendirir, hemsiyaseti belirler, hem hukuku tayin eder, hem ekonomik yapıyı şekillendirir,hem de toplumsal dokuya bizzat kıvam kazandırır; Bizim gibi geleneksel toplumlarda değerinepaha biçilmez; Çok yönlü ve aktif hareket alanına sahiptir; Siyasal ideolojiyibelirleyen bir konumdadır; "Toplumsal kılavuz" rolündedir; Şahıslarda bireysel güvenlikhissi yaratır; Bireylerin sosyal statü edinmelerini sağlar; Kıymetli bir sosyalkimlik edinmelerini kolaylaştırır; Aidiyet hissi verir; Hem toplumsal, hemekonomik, hem hukuki, hem de siyasal işlevleri vardır.

Hal böyleyken, dinin hem siyasal hem de toplumsalbelirleyiciliği kaçınılmazdır. Hele bir de siyasi iktidardan destek görsün, ozaman işte "otoriterleşen din" "otoriter dindarlar" yaratıyor, bu kesimler deTürkiye'nin kaderinde belirleyici konuma yükseliyor. "Otoriter dindarbelirleyicilik" ise zamanında kendisini arka plana iten Kemalistlere velaiklere doğal bir karşı tavır alıyor ve kendisini destekleyenlere arkaçıkıyor. Kısaca biri öbürünü görüyor, o öbürü de bir diğerini öteliyor

3. Askeri Burjuvazi – Apoletin Dayanılmaz Çekiciliği:

Marşlarla, törenlerle, heykellerle, kutlamalarla,ezberlerle, milletin başına vura vura sevdirmeye çalıştılar Mustafa Kemal'i,benimsetmeye çalıştılar Kemalizmi, olmadı; "Laiklik, Kemalizm" diye diye kendiayrıcalıklı zümrelerini yarattılar, yani kısaca ayrıcalıklarını yaratabilmekiçin laikliği ve Kemalizmi kullandılar, olmadı; Dine ve dindara bir nev'i öcümüamelesi yaptılar, olmadı; Dindarların kamusal ve siyasal alanlarda yer almamasını,evlerinde kendi köşelerinde, kendilerine benzerlerle hem hal olmalarınıistediler, olmadı.

4. CHP'li Seçkinler – Boeuf Stroganoff Severler:

Hem Kemalizmi, hem de laikliği sadece kendi sınıflarınaait, bu sınıfın benimsemesi ve taşıması gereken bir olgu olarak gördüler veinandılar; Kemalizmi ve laikliği toplumun tüm katmanlarına yaymak vebenimsetmek yerine tekelleştirdiler; Kemalizmi ve laikliği eğitim seferberliğiile yaymak ve toplumda oturtmak yerine, halka dikte etmeye çalıştılar; CHP'ninKemalist ideolojiyi yerleştirip, yaygınlaştırebilmek için dini toplumsal ve siyasalişlevlerinden arındırıp, bireyselleştirme/vicdan bazına indirgeme çabası, halkıindiden arındırma ve dini devlet kontrolüne sokma olarak nitelendirildi buuygulama ise tepki aldı; Dini tehdit, dindarı hor gördüler; Askerleri taklitettiler, onlardan direktif aldılar, sözlerinden çıkmadılar; Laikliği veKemalizmi kullanarak maalesef kendi ayrıcalıklı sınıflarını yarattılar, aynenaskerlerin yaptığı gibi.

O halde sonuç yerine; dindarlaşma Türkiye'nin kaçınılmazbir sonu idi, Ak Parti iktidarı sadece bu sonu siyasi uygulamaları ileçabuklaştırdı ve kolaylaştırdı. Asıl, hem bu sonuca ulaşılmada hem de Ak Parti iktidarının işini kolaylaştırmada irdelenmesi gereken unsurlar yani kısaca budindarlaşma ve muhafazakarlaşma sürecinin toplum tarafından tereddütsüz vehatta hevesle karşılanmasını sağlayan temel nedenler farklıdır ve Kemalistlerin/Laiklerin asıl bu temel nedenler üzerinde kafa yormaları rasyoneldir.

gamze.kona@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

Ben ,Türkiye halkının

İçeriği Yazan: Okur(Doğrulanmamış) Zaman: Cts, 27/04/2013 - 22:37

Ben ,Türkiye halkının nitelikli bir yüzdesinin samimi ve sürekli dindar kaldığına inanmıyorum.Toplum, sosyal dokusunu ,iktidara gelen partinin ideolojik duruşuna göre belirliyor.AKP gidip,CHp tek başına iktidara gelse ,bu sefer de başörtülüler azalır.Çünkü çoğu AKp den korktuğu için başını örtüyor.Allah'tan korktuğundan değil.

- [Güncel](#) [3]

Kaynak URL (25/04/2024 - 12:09 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/giderek-dindarlasan-ve-muhafazakarlasan-turkiye%E2%80%99nin-sorumlusu-kim>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/gamze-gungormus-kona>

[2] <mailto:gamze.kona@politikadergisi.com>

[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>